

Hoofdstuk 6. Implementatie in Vlaanderen

Ook op beleidsniveau heeft men in Vlaanderen heel wat aandacht voor omgevingsfactoren in het stimuleren van gezonde en ongezonde voedingsgewoonten bij kinderen. Met het Vlaams actieplan 'voeding en beweging' plaatst de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin deze thema's op de politieke prioriteitenlijst. Het is erop gericht gezonde eet- en bewegingsgewoonten aan te nemen en te onderhouden, en een gezond gewicht te behouden.

Het actieplan stelt 6 strategieën voorop met daarin telkens aandacht voor educatieve acties, aanpassingen in de omgeving, beleidsmaatregelen en deskundigheidsbevordering. De 6 strategieën betreffen gezond bewegen en evenwichtiger eten

1. in de lokale gemeenschap
2. in de leefomgeving van zuigelingen en jonge kinderen
3. op school
4. op de werkplek
5. met een ondersteuningsaanbod voor gezondheidszorgverstrekkers
6. via informatie en communicatie

Met die strategieën bereikt het actieplan verschillende doelgroepen zoals kinderen, jongeren, gezinnen, sociale risicogroepen, ouderen, leden van socioculturele organisaties en de werkende bevolking.

De Vlaamse werkgroep voeding en beweging, met 25 vertegenwoordigers uit de gezondheids-, voedings-, en sportsector, geeft advies bij het realiseren van de Vlaamse gezondheidsdoelstelling voeding en beweging en het actieplan dat daar uitvoering aan geeft.

Maar het beleid ging verder:

- Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Jo Vandeurzen heeft op 8 maart 2010 een collectieve gezondheidsovereenkomst afgesloten met Fevia Vlaanderen, de beroepsfederatie van de voedingsindustrie. Fevia Vlaanderen engageerde zich daarin om in Vlaanderen mee te werken aan het realiseren van de gezondheidsdoelstelling voeding en beweging.
- De Vlaamse overheid werkt voor de uitvoering van haar preventiebeleid rond gezonde

voeding en beweging samen met een aantal partnerorganisaties, organisaties met samenwerking, diensten en zorgverleners.

- VIGeZ
- Eetexpert
- Logo's
- Kind & Gezin
- Centra voor leerlingenbegeleiding
- Domus Medica
- Diabetes Liga
- Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg
- Ziekenfondsen
- Vlaamse Liga tegen Kanker

Tal van acties sluiten hier verder bij aan.

In Vlaanderen is er geen verbod op snoep- en frisdrankautomaten op scholen, maar in lagere scholen zijn deze niet meer aanwezig door beslissingen op schoolniveau. Ook bestaan er schoolregels rond het meebrengen van frisdrank en snacks naar school (VIGeZ, 2008). Preventief wordt in Vlaanderen ingezet op 'versterking' van jongeren. In Vlaamse schoolteams kregen al 4500 leerkrachten in de periode tussen 2008-2014 een coach-the-coach in het weerbaarder maken van jongeren ten aanzien van eetgerelateerde problemen. Het programma dat gesponsord wordt door Dove, richt zich op het versterken van zelfwaardering, mediaweerbaarheid en verbondenheid in de klas, en leunt helemaal aan bij internationale aanbevelingen. Preventie van te sterke bezorgdheden rond gewicht, lichaamsvormen en eetgedrag richt zich volgens onderzoek op volgende factoren:

1. genetische invloeden in lichaamsvormen en aanvaarden van diversiteit in lengte, gewicht en vetpercentage;
2. uiterlijke veranderingen door groei en puberteit;
3. contraproductieve en gevaarlijke gevolgen van lijngedrag, en het belang van een volwaardige, gevarieerde en evenwichtige voeding,
4. het belang van fysieke activiteit;
5. kritische houding ten opzichte van media-boodschappen rond de ideale maten,
6. beschermende factoren zoals zelfbeeldversterkend werken en copingvaardigheden aanleren (Kater, Rohwer, & Londre, 2002).

Deze groeiwijzer richt zich op hulpverleners. Zij kunnen deze kennis gebruiken om zorgfiguren te informeren, adviezen te formuleren om de ontwikkeling van het eetgedrag van het kind te stimuleren, en het onderscheid te maken tussen ontwikkelingsgerelateerde haperingen en probleemsignalen. Het Vlaams Instituut voor Gezondheids promotie en

Ziektepreventie (VIGeZ) neemt talrijke initiatieven om kennis en kunde rond gezonde voeding beweging en sedentair gedrag bij de Vlaming te verhogen (zie www.vigez.be). Deze initiatieven omvatten onder andere de ontwikkeling en actualisatie van de actieve voedingsdriehoek (VIGeZ, 2012) en kadermethodieken voor gezonde gemeenten, gezonde school en gezonde bedrijven. Specifiek voor de doelgroep ouders en kinderen ontwikkelde VIGeZ, in samenwerking met Universiteit Gent en de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD), in 2014 de website www.gezondopvoeden.be voor ouders die hun kinderen willen helpen om gezonde keuzes te maken rond levensstijl. In 2014 werkte VIGeZ ook aan 2 projecten rond gezonde voeding, beweging en beperking van sedentair gedrag voor kinderdagverblijven en voor- en naschoolse kinderopvang. Ook via het onderwijs worden ouders en kinderen bereikt, denk maar aan het project Tutti Frutti dat deel uitmaakt van het Europees schoolfruitprogramma, in samenwerking met beleidsdomein Landbouw en het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM).

Kind en Gezin informeert ouders rond de voedingsnoden en ontwikkelingstaken van jonge kinderen, en lanceerde recent een campagne rond beweging bij baby's. Logo Gezond+ ontwikkelde met de steun van de Stad Gent het educatief project 'De proefkampioen' om kleuters te leren wennen aan nieuwe smaken. Ouderverenigingen zetten zich in rond gezond ontbijten, lokale Wijkgezondheidscentra begeleiden patiënten met overgewicht rond beweging, ziekenfondsen zetten zich in om kansengroepen te bereiken... Kortom, in Vlaanderen nemen tal van gezondheidspartners kleine en grote initiatieven om gezond eet- en beweeggedrag te stimuleren.